

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E - b)

Limba și literatura maghiară maternă

Varianta 4

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Petőfi Sándor: Megteremtéd lelkem új világát...

*Megteremtéd lelkem új világát,
Szerelem dicső világa ez!
Hálából e szív, örök tűzével,
Istenséged szent oltára lesz.*

*Oh, leányka, ha te nem szeretsz is,
Engedd meg, hogy szerethesselek,
Mert különben köztem s a világ közt
Megszakadnak minden kötelek.*

*Vad, sötét föld keblem birodalma,
Fejedelme gyűlölő harag,
Harcban állok a nagy mindenséggel –
Szeretetre csak képed marad.*

*Képed a fény, az egyetlenegy fény,
Mely keblemnek éjjelébe jár,
Mint a rabhoz, föld alatti börtön
Kisdéd ablakán, a napsugár.*

*Én szeretlek! Bár tudom: mily rém a
Nem viszonzott szerelem baja;
De kit annyi rém gyötör, szívemnek
Könnyű lesz ezt is megszoknia.*

*Nem viszonzott szerelem keserve!
Türelemmel hordom terhedet,
Mint az istenember a keresztfát,
Mellyen aztán megfeszítettet.*

(Pest, 1845)

Forrás: Petőfi Sándor összes versei. Osiris Kiadó, 2007. 381.

- a. A vallomásvers mely jellemzőit ismeri fel a szövegben? **5 pont**
- b. Milyen műfaji sajátosságokra ismer a költeményben? Válaszát indokolja az egész szöveg összefüggésében! **5 pont**
- c. Melyek a szerelmes vers stílusának, képalkotásának sajátosságai? **5 pont**

d. Értelmezze az utolsó szakasz hasonlatát!

5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Tegyük fel, van egy roppant tehetséges műkorcsolyázónk, aki egy térdműtét után lábadozik. Lelkiismeretesen dolgozik a gyógytornással, és minden áldott nap végigcsinálja az előírt gyakorlatokat. Célokra tűz ki maga elé, és ha fájdalommal jár is, szép lassan javul az állapota. Aztán eljön a nap, amikor már mankó nélkül képes járni. Megtesz három lépést. Aztán tízet. Végül újra felcsatolja a korcsolyát, és kifut a jégre. Ez a győzelem pillanata. Ez az a pillanat, amikor megszólal a zene – legalábbis a hollywoodi filmekben. A korcsolyázó ezt a momentumot minden bizonnyal élete legnagyobb sikeréért könyvelné el, és bizonyára mindenki egyet is értene vele.

De ebben a könyvben nem ezt fogjuk „sikernek” nevezni. És nem azért, mert az efféle eredményeket teljesen figyelmen kívül hagyjuk. Egyszerűen csak azért, mert ezt mi teljesítménynek hívjuk. Az illető kemény munkával elért egy fontos célt, viszont a jutalom, amit érte kapott, belső jutalom volt – a saját személyes elégedettsége, kiteljesedése, boldogsága. Ami persze fontos. Nagyon is. Fontos a műkorcsolyázónak, fontos a gyógytornásznak, de ugyanúgy fontos az edzőnek és a családnak is, ahogyan fontos a főnök számára, hogy az egyik beosztottja mérföldkőhöz ért a munkájában. És még az is lehet, hogy mindez jótékony hatással bír majd a jövőbeni teljesítményre. Amikor azt mondom, hogy a siker természete kollektív, nem pedig egyéni, arra utalok, hogy szükséges hozzá a „közösség reakciója” is – meg kell tudnunk figyelni azt a hatást, amit egy adott teljesítmény az ember környezetében kivált. Vagyis azt kell tudnunk megvizsgálni, hogy a te teljesítményed mennyiben fontos nekünk.

(Barabási Albert-László: *A képlet – A siker egyetemes törvényei*)

a. Tömörítse egy-egy mondatba a bekezdések témáját!

5 pont

b. Milyen szerepe van a *fontos* szó ismétlésének a szövegben? Helyettesítse két rokon értelmű szóval, kifejezéssel!

6 pont

c. Milyen tartalmi-logikai viszony van a két bekezdés között? Fejtse ki válaszát két pontban!

4 pont

d. Érveljen 10–15 mondatban a következő kijelentés igazságtartalma mellett/ellen: A kitartás és a közösség elismerése feltétele a sikernek.

10 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás

5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **A sorsát elfogadó/alakító ember értékrendje az epikában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű **(pl. Kármán József: *Fanni hagyományai*, Jókai Mór: *Az arany ember*, Móricz Zsigmond: *Sárarany* vagy más olvasott mű)** alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

a. a választott epikus mű műfaji sajátosságai

5 pont

b. a sorsát elfogadó/alakító ember értékrendje

5 pont

c. a jellemábrázolás eljárásai

5 pont

d. motívumok és jelentéseik a műben

5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.